

ФАРМЕРСЬКА СТОРІНКА

ЛУЧАТЬСЯ ДЛЯ ЛІПШОГО ВИЗИСКУ.

Тільки недавно тому ми писали, як за останні роки банки в Канаді зливаються по два й по три в один. Лише один місяць тому назад злилося в один два банки в Канаді а ними є: “Стерлінг Бенк оф Канада” і “Стерлінг Бенк оф Монреаль”. З тих двох банків зробився один. Це, не значить, що зменшилося фінансове та грошеве в тім банку. Ні, це значить, що два великі капіталістичні підприємства злилися разом, щоб не конкурувати між собою, не перешкаджати один другому визискувати фермерів і робітників, але визискувати їх спільними силами.

А телеграма з Торонто з 30 жовтня доносить, що знов злилося два банки в один і ними є: великий і дуже знаний по цілій Канаді “Бенк оф Монреаль” і “Молсон Бенк”. Злилися в одно велике фінансове підприємство, бо в злучі сила. Бо чим більшу силу грошей вони зберуть разом, тим успішніше зможуть розвивати своє підприємство, захоплювати контроль над ринком, індустрією, рільництвом і тим більші зиски будуть мати.

Капіталісти це добре вже зрозуміли і вони лучаться разом. Погляньмо на Англію. Було там колись дві великі капіталістичні партії: консервативна і ліберальна. Консервативна — це партія великої, багатшої англійської аристократії, партія лордів. А ліберальна — це партія середньої промислової буржуазії, а якщо в її рядах є багаті-мільйонери, то це ті, що переважно вийшли з промисловців, а не з “високої” аристократії. Ці дві партії ворогували між собою, жерлися за владу, аж поки в Англії до влади не прийшло робітниче правительтво МекДоналда.

Як-б правительтво те робітниче не було, все-ж такі його голоси було б робітничими голосами, тобто “найнижчої” верствою населення Англії. І злилася капіталісти. Побачили, що поки вони сварилися, протягом останніх десяти років виростає сильна третя партія — Партія Праці, яка прийшла до влади.

І капіталісти змовилися в парламенті, щоб консервати і ліберали, з ворогів зробилися приятелями і спільними си-

лами повалили робітниче правительтво. До виборців також пішли вони спільними силами. А що сильніший завжди при злучі пожерає слабшого, то консервати в Англії зжерли ліберали. І тепер вони горю. Робітники, хоч вибрали менше послів, як мали в минулому парламенті, однак виборчих голосів дістали о цілій мільон більше. Значить, робітники також зробили поступ, але злучили сили консерватів і лібералів і переслали.

Це свідчить, що де злука, там і сила. Тому то лучаться банки, лучаться різні такі підприємства як копальні, заводи, фабрики, які виробляють різні машини, одягу, лучаться елементарні компанії, лучаться політичні капіталістичні партії.

Фермери повинні дивитися на цих визискувачів, брати з них примір та собі лучитися. А що капіталісти однаково визискують як фермера, так і робітника, то фермерам і робітникам треба лучитися разом, щоб боротися з тим визиском. Це значить, що суспільство (народ) поділене на дві класи: на класу визискувачів і на класу визискуваних. Класу визискувачів творять пани, нероби, і вона тримається не власними силами, але на темноті, невідомості, байдужності і неорганізованості працюючих мас.

Класу визискуваних творять робітники і фермери, які не тільки ні на кого не опираються, але ще й годують цих паразитів своїм потом і кровю, видають їм свої останні соки і дивуються, чому вони самі бідні. І будуть бідні аж доти, доки не зрозуміють, що в організації і свідомості сила. А коли це зрозуміють і зорганізуються, тоді побачать свою силу. А в кого сила, в того й право. Право завжди служить сильному.

Тому то, товариші фермери, організуйтеся і лучіться з робітниками.

Волинців.

Чи ви ворог своїм приятелям?

Коди ні, то чому не постараеться, аби всі ваші приятелі читали “Укр. Роб. Вісти”? Ви зробите їм приятельське прислужку, як зробите їх передшляхачиками “У.Р.В.”

НЕ НАД ВОЛГОЮ, АЛЕ В КАНАДІ.

В одному з попередніх чисел “У.Р.В.” писалося, що допис з західної Канади до англійських газет про те, що в Канаді фермери ходять в одязі пошитій з мішків, доробила великого переполоху серед провідників канадської колонізаційної політики.

Це цілком зрозуміло. Колонізатори, всі ті, що представляють в Англії спірацького та моргочових компаній землі, ведуть в Англії завзяту пропаганду за імміграцією до Канади, головню за фермерами і вони розписують в англійських газетах про рай на канадських фермах. А хтось умудрився написати до Англії, що фермери в Канаді ходять в одязі пошитій з мішків.

Пани, розуміється, це заперечили, а канадські буржуазні газети писали про це з обуренням.

Переглядаючи останнє число фермерського тижневика “The Grain Growers Guide” зараз-же таки на другій сторінці, в рубриці “Новини з організації” вичитав я покинд до всіх членів фермерської організації, щоб спішили з допомогою тім фермерам, що потерпіли від посухи в провінції Саскечеван.

В відозві говориться, що нужна серед тих фермерів дуже велика і поміч потрібна негайно. Велику скількість одязі зібрала Жіноча Робітнича Ліга і доставила до центрального офісу Грейні Гроверс, як також інші організації та приватні особи в Ріджайні. З допомогою в ріджій формі прийшли фермерські організації в інших місцевостях. За ці фонди організації купує для постраждалих фермерів одягу, обув і інші необхідні річі і вже дала певну допомогу деяким фермерам, але поміч треба ще більше і організації звертається до фермерів і до горожан взагалі, щоб спішили з допомогою грошми та одягою.

Так пишуть орган хоч і не дуже до поступової фермерської організації в Саскечевані. А от хоч я пильно переглядаю англійську буржуазну пресу, ріджій оті великі дивення, що малецько по 20—40 сторінок, але ані слова не надбав там, що в Канаді є такі бідні фермерські місцевості, які не мають ні хліба, ні одязі.

Цим я не хочу навіть сказати, що то буржуазія в данім випадку вина, що в деяких місцевостях Саскечевану й Алберті фермерам потрібна негайна поміч. Ні, чому вина Але... але чому та преса не заговорить про потребу допомогти цим фермерам? Чому вона нічого не пише, що в серці ріджійної Канади є фермери без куска хліба й одязі?

Може буржуазна преса про це не знає? Коли вона не знає, що діється у неї під носом, то якже вона знає, що в Радянських Республіках “мільйони мруть вже з голоду”? Чому воно так клопочеться Радянськими Республіками, а промовчує про лихо у власній країні?

Буржуазія знає, що робить і тримається посповині: “Циган своє за пилт валить, але хвалить”. Буржуазна преса не бачила, що за 15—20 літню працю фермери в Канаді ходять в одязі з мішків і то не в голодних роках, але в роках “prosperity”.

А коли цього року висушило збіжжя лише на невеликих порівнюую просторах двох провінцій, фермери опинилися в критичному положенні і потребують негайної допомог одягою, збіжжям і грошми.

По землях Канади не проходили війська чотирілітньої світової війни, не руйнували її збіжжя; не бущували на її просторах ні банди білогвардійців Денкіна, Вранглі, Петлюри, Пілсудського, не рабували фермерів з останнього куска хліба та свитини. Минулого року в цілій Канаді був гарний врожай — так чому-ж, коли одного року не виродило лише в деяких місцевостях, фермери лишилися без хліба і без одязі? Де-ж ділися їх засоби з минулих років?

Ось на ці питання не відповість ніяка буржуазна газета. Тому то вона уважає за краще мовчати про своє, а писати про чуже, головню про більшовицьке.

А за нею, як шакали, що чують гниль, шавкають і українські попісько-пльоткарські газети “Лють Радянські Республіки, ділять їх, щодня по кілька повстань викликають — ось вже сім літ з дня на день товчуть одно й те саме. Дурять

ДЕЩО ПРО ЗАРАЗЛИВІ ХОРОБИ.

Кажуть, що як одна людина лічне позихати, то заразить другу, друга третю і т. д.

Кажуть, що як переспати з короставою людиною під одним бланкетом, то на другий день треба вже спину об пилт чухати.

Кажуть, що як заносить коняка, то від неї поносять і інші коні.

Ге-ге! Хіба-ж то тільки кажуть? З досвіду про це знаємо.

Знаємо, що коли одна громада людей зробить гарне, корисне діло, друга громада буде старатися й собі те саме зробити.

Знаємо, навіть, коли одному злодієві пощастило щось свиснути, то цим він спокунить і другого “попробувати щастя”.

Це значить, що люде одні від других заражуються, або одні других наслідують. А між фермерами це аж надто практикується.

Вискович, скажемо, з бурси між фермерів один “народний” учитель, за ним вискакує другий, третій. Понохав перший писмо носом, дивився вже продає шері... за ним другий, третій. Потім бдин за другим в політику, потім один за другим агентами, потім власні бізнеси.

Правда, на власні бізнеси не у всіх учителів є досить досвіду і фляків в голові.

А то ще як почнуть учителі та на попів висвячуватися...

Або як почнуть оті бізнеси банкрутувати... головню народні. Також заражуються один від другого.

Не краще воно й серед робітників. Як почнуть організуватися та Робітничі Доми будувати, та школи закладати, та якісь там театри представляти, та мітинги скликати, та з'їзди... одні других заражують і готові ще фермерів тим заразити.

Та не так то легко. Коли-б то фермери мали один примір, а то тобї з усіх боків приміри. Не має часу фермер прислухатися лекцій робітника, бо агент моргочової компанії вичитає йому кращу лекцію... навіть з практичними вправами, як ото в вінніпегській Театростудії. Коли сам не допише, то шерифа до помічї покличе. А театри на фермах також цікаві.

Пічнуть грати пнях на сцені, а поки скінчать то більша половина буде пнях і в селі.

А за нею, як шакали, що чують гниль, шавкають і українські попісько-пльоткарські газети “Лють Радянські Республіки, ділять їх, щодня по кілька повстань викликають — ось вже сім літ з дня на день товчуть одно й те саме. Дурять

Одним словом гра “заразительно” ділає.

Фермери, мешканці буйної природи, дроблять представлення живі, буйні, люблять, щоб рухи були сильні і міміка переквашена поперек цілого лиця. Головно щоб добре виглядала характеристика. Як пішов я одного разу на одно представлення до одного народнього дому, то як почалася характеристика... Замість пенсів — аживали кілків з плота.

Дехто схарактеризований й до дому втікав, а характеризатори верхи кіньми за ними гнались.

Дуже рухливе було представлення.

Деякі аматори по тижневій представлення, носили під очима фарби різних кольорів.

А відколи почалася релігійна боротьба греко і право-славних між собою, то на фермах можна побачити час від часу і в церкві представлення.

Це також “заразительне”. Приміром, коли сусідню від мене околицю відвідував єпископ Хведорович, чи Теодорович, то була собі звичайна комедія з верхівцями. А коли він пізніше відвідував Гемптон, в Саскечевані, то там вже була фарсо-комедія і яйце-трагедія.

Там вже “рошен козаків” верхи їдуть, з ружів стріляють, каюти повідомляють, що єпископ їде. Інші знов з великої вітки єпископа, попів і самих козаків яйцями обкидають...

Скажете, що це не зараза? А я з досвіду знаю, що й це зараза. Почали мус-джовці єпископське яйцевствіє і заразили гемптонівців.

Одним словом наслідування. В данім разі, хоч і релігійне, а все таки наслідування.

Життя, кажу вам, на фермах.

Правда, що у Вінніпегу нема ще снігу?

А у нас навіть природа наслідуює вибрики природи північного бігуна, бо ось на днях увалило по коліна снігу.

То-ж нема чого збивуватися людям.

Фармер-Петяга.

НОВА КООПЕРАТИВА.
В полудневій Алберті, в дистрикті Летбридж-Колдейл, зорганізувалася нова фермерська кооператива, яка підписала вже свій п'ятилітній пул-контракт. На цю кооперативу підписано около 20,000 акрів сінокопної землі, що має доставити 25,000 тон альфальфи і мішаного сіна, як також одночасно підписано пул на 4,000 свиней, 18,000 дробу, 3,000 тон бараболь і інших продуктів.

Відновляйте передплату на “Українські Робітничі Вісти”.

ВАЖНІ ПОВІДОМЛЕННЯ!

Подіємо до відома всім філіям і відділам Товариства Український Робітничо-Фермерський Дім провінції Саскечевану, що Провінційальний Екзекутивний Комітет Товариства рішнів вислати другий раз цього року організатора на організаційну обідку в провінції Саскечеван. Організатор відіє около 5 листопада. Віримо, що наші організації приймуть його щиро та дадуть йому всяку потрібну як моральну, так і матеріальну допомогу.

Заликаємо всі робітничі і фермерські організації провінції Саскечевану, які ще не є злучені з Товариством Український Робітничо-Фермерський Дім, а бажать щоб наш організатор загоствив до їх місцевості, хай зараз таки напишуть до нас, а ми постараеться, щоб наш організатор не оминув їх місцевості. Так само ми повідомимо кожну місцевість на який день наш організатор може її відвідати.

Писати просимо на слідуючу адресу:

A. Denesiuk,
32 River St. W.,
Moose Jaw, Sask.

Провінційальний Екзекутивний Комітет Товариства У.Р.-Ф.Д. в Алберті повідомляє всі фермерські філії і відділи, що він невдовзі вишле організатора між фермерів, а відтак в робітничі місцевості. За всіма інформаціями просимо фермерські товариства звертатися на адресу:

Provincial Executive Committee
Ukrainian Labor Temple
10628 — 96 St.,
Edmonton, Alta.

Мельні, Саск.

Товаришу Редактор!
Нашим обов'язком було предудати нових передплатників для “У.Р.В.”

ше в місяці маю, але в той час не було нагоди, бо перешкаджало безробіття. В маю я прибув лише одного нового передплатника, але за те тепер я прибув трох: одного північного і двох кварталних. Двох з тих передплатників, це молоді хлопці, недавно що прибули з Європи. Наоповідалися вони немало про свої “гарячки” там в тім старім краю, однак я не хочу збивуватися в газеті, щоб не переоповіати те все. Отже вислаю \$4.00 від тих трох нових передплатників, 50 ц. на пресовий фонд від себе і 50 ц. від товариша Ів. Куршия. Коли тільки наш організатор в цій місцевості відкритися, тоді вишлемо більше. Тепер дуже бідно коло нас.

На закінчення визнаю всіх українських робітників і робітниць, фермерів і фермерок, щоб читали українську робітничу літературу, бо лиш з неї дізнаємося правди і навчимося, як маємо організуватися до боротьби з нашим класовим ворогом.

Останю з товаришним привітом,
Іван Косминка.

ТЕАТРОСТУДІЯ при У.Р.Д.
у Вінніпегу грає в суботу 8-го листопада “Казку старого мляна” при нових декораціях.

М. ІРЧАН.

“БЕЙБІ”

(Уривки з щоденника могого найближчого приятеля.)

(Продовження.)

І знову сміюся, але “бейбі” раптово поважніє і підозріло дивиться на мене. Ніби хоче зрозуміти, чому я сміюся так щиро. Спершу думаю вона, що це з її смішної-строгой постанви і театрального руху, але повільно починає розуміти, що вона дійсно сказала знову щось не так, як треба. А я далі сміюся, бо як-же не сміятися? “Бейбі” живцем переклала з англійського:

— Miss, you have the floor now!
на українське: — маєте підлогу — замість маєте слово... І це цілком щиро сказала вона...

Ось, стільки й радості моєї, що посміюся біля цієї милої “бейбі”. А я вже так давно сміюся щиро!..

Повільно “бейбі” догадалася і страшенно не хочеться її признатися до помилки. Вона знову веселе і самолюбно заявляє:

— Ви думає, що я не знаю чого ви смієтеся? Але знає, що я вмієте так сказати...
— О, “бейбі”! — кажу. — Як бачу, то ви дилематка...

— А ви консерват — поважно відповідає “бейбі” і знову я сміюся. Дійсно, сам собі дивуюся, що я такий щеллий.

— А чого ви тарбато курите? Тут темно від диму — завваже вона по хвильці.
— Це вже з привички “бейбі”.

— І охота вам була ривикати до такого поганого?

— Знаєте “бейбі”, адина найбільша худобина, до всего привикне.
— Це ви про себе?

— І про себе.
— Воно-ж гірке, недобре. І шкодить дуже на здоров'я...

— Яка ріжниця “бейбі”, чи я вму два місяці швидче, чи пізніше? А що до гіркого, то так: коли в життї солодко, то хочеться солодкого, а коли гірко, то однаково. Дійсно цей дим по чортівські докучає мені, я ненавижду його, але коли затягнуся ним, аж в очах почорніє, то в тій хвилі забуваю про все. А ви “бейбі” ще тільки “бейбі” і не знаєте, як солодко часами забути все, навіть себе... Тому я й курю. З гірких роблю солодкі секунди забуття. Просто обманюю себе. Як-би ви знали, як багато оцей дим приводить перед мої очі пережиті хвилини або малое райдужні надії! Отак сяду собі, опруся на спинку крісела і тільки випускаю сині коліщата диму. І вони котяться перед мною, а за ними мої дні, роки, або мрії, далекі, недосяжні... Потім розсліпаеться дим, а з ним мої думки. Але ті коротесенькі моменти виглядають глибокі карби моєї душі...

— Ви говорите так, як поет — перериває “бейбі”.

— Не поет я, але по правді — кожна людина є поетом. Поет — це творець — а кожна-ж людина щось творить. До того — в кожного є своя поезія...

— А яка-ж ваша поезія?

— О, як ви надто цікавитеся цим “бейбі”. Та мені не тяжко відповісти. Моя поезія сумна, але в сумі тому червоный гнів, як кров замучених.

В сумі тому мій й завяття. Я, як вмівби, то засипав-би таку поезію, щоб оті молоді пані, в яких працює ваша старенька матір, приходили пять разів в тиждень помити підлогу у вашої матері...

— Як дивно ви говорите. Хоч воно й правда. Ті пані, в яких працює мій-мама це такі молоді, що певно можуть бути її дочками... Але що-ж робити? Так воно було і так є...

Вона думає. Пропала геть безжурна веселість. І личко вповилося смутком і очі. Та й самий я зникнові.

По хвилі “бейбі” тихо піднімає голівку і я-кось стомлено, ніби сидуюно питає:

— Скажіть-же ще, яка-ж моя поезія?

— Ваша поезія “бейбі”? Вона ще дуже зелена і багато молодша за вас самих. Але повільно росте. Ось перед хвилею ви глибоко задумалися над тим, що ваша старенька матір тяжко працює в таких молодих пань, що сміло можуть бути її дочками. Оце й народжується ваша поезія. Бо не забувайте, що ще перед кількома місяцями ви навіть не думали про це. Та ви — робітничка дитина, ви “бейбі” робітничого кварталу. Трохи підождіть і пізнаете таку болучу поезію, яку не забудете вже ніколи...

(І мені пригадалося: “порігча порогом, колочка за колочкою”... Але я цього не сказав.)

“Бейбі” схилила голівку і нова глибока задумка вповила її ціду. Так солодко і болісно дивитися на задуму “бейбі”. Пі прекрасні-ясні очі широко відкриваються і задивлені в одну точку! як-би перед ними було тихе плесо. Мучить мене цікавість, про що “бейбі” думає в цей час? І питаю:

— Про що думаєте “бейбі”?

Підняла не швидко голівку і перевела очі на мене. Ніби знеможена, сонна. А я дивися-б і дивинися на неї та слідував-би, як в її молоденькій голівці народжуються нові-поважні думки.

— Про що я думала? Так собі. Ви говорили про поезію... І я згадала: в школі вчать нас теж поезії, але немає таких, як ви сказали. Та взагалі в школі одне, а в життї друге. Потім тяжко все це погодити з собою. Ось я знаю зі школи одне, від вас чую друге і в життї помішкую инше... А так не треба...

Вона замовчала і присіла на крайчик крісела. А за хвилю знову:

— Я не слухала вас перед кількома місяцями, мені просто було нудно, як ви “грязили” мене своєю мовою. Та в останніх насах я починаю все більше розуміти. Дійсно, життя людей страшенно нерівне. Ви про це говорили, та мені було байдуже. А люде такі безсердечні, такі жорстокі. Ось їду я вулицею міста і бачу всіх людей і ніби вони добрі, лагідні. Всі одіті, всі кудись їдуть, спішать, сміються, говорять. Буває, що люблю їх всіх. Але над веріть мені робиться сумно. Я бачу, як повертають замурзани, стомлені робітники з роботи і ось тут — дійсно несправедливо. Одні люде і другі люде. Але одні цілий день десь там в сажі, в порохках, а другі веселі, безжурні... І скажіть: чим живуть ті робітники? Яка надія в них? Це-ж життя, день в день одно й те саме... Нудно, безнадійно... Мені жаль матері. Вона старенька, а мие й прибирає в молодих. І я покинула-б школу, але мама не хоче... А сама я не вмію пояснити собі, чому це так дивно влаштовано все в життї?

— Признаюся “бейбі” — кажу я — що не пізнаю вас. Ви страшенно змінилися. А може це тільки настрій? Але нехай, я постараеться розкрити таємницю цієї дивної для вас нерівності. Перша причина цьому, що люде поділяються на так званих людей і на безрадних-наївних “бейбі”. І ці великі “бейбі” кожний для себе окремий світ. Ім дуже тяжко заговорити одною мовою, подумати одною думкою, бо хитро й зручно розпорощують їх так звані “люде”. Оті веселі, гарно одіті й безжурні люде, про яких ви згадували... Та це не все...

— Мені сумно стало, дуже сумно — болісно перериває “бейбі” — і ви пробачте мені, що я піду собі... А вас попрошу розказати мені иншим разом про це...

— Я може мучу вас “бейбі”?

(Далі буде.)

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ!

УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТИ

Одний часник в Злучених Державках, який в дійсності заступає інтереси працюючого люду. Висходить кожного дня окрім державних свіят.

Обов'язком кожного українського робітника є стіти передплатником цього часпису. В нім ви знайдете цікаві вісти з цілого світа, як також політично наукові статті, розвілки, дописи і т. п.

Передплата на рік \$9.00.
Пішіть сейчас на слідуючу адресу:

UKRAINIAN DAILY NEWS
17 East 3rd St.
New York, N. Y.

The WORKER

Офіційний орган Комуністичної Партії Канади. Передплата на рік виносить \$2.00, на піврік \$1.00. Зашліть передплату такі ще нині!

Адреса:
THE WORKER,
Room 301, Turrell Bldg.
95 King St. East,
Toronto, Ont